

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2021. november 26.
(OR. en)

14307/21

ESPACE 116
MARE 32
RECH 537
COMPET 864
MI 888
IND 366
ENV 929
EU-GNSS 48
TRANS 703
TELECOM 432
ENER 529
EMPL 516
CSDP/PSDC 607
CFSP/PESC 1141

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi: a Tanács Főtitkársága

Dátum: 2021. november 26.

Címzett: a delegációk

Előző dok. sz.: 13843/21

Tárgy: A polgárok szolgálatában álló úrágazat
– A Tanács következtetései (elfogadva: 2021. 11. 26-án)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a polgárok szolgálatában álló úrágazatról szóló, a Tanács által a 2021. november 26-i 3830. ülésén elfogadott tanácsi következtetéseket.

A Tanács következtetései a polgárok szolgálatában álló űrágazatról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

EMLÉKEZTETVE:

- A. az Európai Unió működéséről szóló szerződésre¹, amely az űrpolitikát az Unió hatáskörébe utalta,
- B. az európai űrstratégiáról szóló, 2017. május 30-i tanácsi következtetésekre², amelyben a Tanács arra ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy működjenek együtt az érintett szereplőkkel annak érdekében, hogy elősegítsék az űralkalmazások, az üzleti lehetőségek, a tájékoztató tevékenységek, valamint az ipari kapacitás terén az innovációt és a fejlesztést, többek között a New Space vállalkozások és kezdeményezések, a kkv-k, valamint az induló és a növekvő innovatív vállalkozások számára,
- C. „Az űrágazat katalizáló szerepe” című, 2019. május 28-i – az Űrtanács kilencedik ülésén megerősített – tanácsi következtetésekre³, amelyekben a Tanács elismeri, hogy az űrágazat mélyreható átalakuláson megy keresztül, új fejlődési szakaszba lépett, és azt új szereplők, például az új űrutazó nemzetek és különösen magánszektorbeli új szereplők formálják,
- D. a fenntartható Európa űrpolitikájáról szóló, 2020. június 4-i tanácsi következtetésekre⁴, amelyekben a Tanács rámutat, hogy az űrágazat fontos szerepet tölt be a hosszú távon fenntartható növekedés, a digitális átállás és a zöld átállás szempontjából,

¹ Különösen annak 4. cikke (3) bekezdésére és 189. cikkére.

² ST 9817/17.

³ ST 9713/19.

⁴ ST 8512/20.

- E. az „Íránymutatások a globális űrgazdaság alapelveinek meghatározásában való európai részvételhez” című, 2020. november 11-i – az Űrtanács kilencedik ülésén megerősített – tanácsi következtetésekre⁵, amelyekben a Tanács kiemeli, hogy az európai űrágazat lehetővé teszi, hogy Európa is kivegye a részét az űrgazdaság globális növekedéséből és ahhoz hozzá is járuljon,
- F. a Bizottságnak az Európai Parlamenthez, az Európai Tanácshoz, a Tanácshoz, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához intézett, „Cselekvési terv a polgári, a védelmi és az űripár közötti szinergiákról” című, 2021. február 22-i közleményére, amelyben a Bizottság hangsúlyozza, hogy a beruházások hatékonyságának és az eredmények hathatóságának növelése érdekében fokozni kell a releváns uniós programok és eszközök egymást kiegészítő jellegét,
- G. a „New Space a polgárok szolgálatában” című, 2021. május 28-i tanácsi következtetésekre⁶, amelyben a Tanács hangsúlyozza, hogy a New Space ágazat nagyon fontos szerepet tölt be egy innovatív, reziliens és versenyképes uniós űrágazat szempontjából, és egyúttal hatást gyakorol az európai társadalomra és gazdaságra, valamint választ kínál a polgárok szükségleteire, és felszólította a Bizottságot és az Európai Unió Űrprogramügynökségét (EUSPA), hogy egy cselekvési terv segítségével mozdítsák elő az űrszolgáltatások piaci elterjedését,

I. Bevezetés

1. MEGÁLLAPÍTJA, hogy az Unió űrprogramja a Galileo- és a Kopernikusz-szolgáltatások széles skálájának köszönhetően számos társadalmi-gazdasági előnnyel jár; MEGJEGYZI azonban, hogy az európai űrágazat ipari kapacitásai egyenlőtlenül oszlanak meg; és MEGÁLLAPÍTJA, hogy a kkv-k száma gyorsabban növekszik a nagy űripári bázissal rendelkező országokban, mint a korlátozott űripári bázissal rendelkező, illetve az ilyen bázissal nem rendelkező országokban;

⁵ ST 12851/20.

⁶ ST 9163/21.

2. TUDATÁBAN VAN ANNAK, hogy a New Space megváltoztatja az űripar ökoszisztémájának üzleti modelljeit, ami hatással van az európai ipar versenyképességére; ELISMERI, hogy a New Space hozzájárul új innovatív technológiák kifejlesztéséhez, és számos ágazat javára válik; valamint MEGÁLLAPÍTJA, hogy a downstream tevékenységek fejlesztése új üzleti lehetőségeket teremt az összes tagállamban;
3. MEGÁLLAPÍTJA, hogy a világ, többek között az éghajlatváltozás, a biológiai sokféleség csökkenése, a biztonsági kérdések és a Covid19-világjárvány okán számos globális kihívással néz szembe; valamint HANGSÚLYOZZA, hogy az űrágazat hozzájárul e kihívások nyomán követéséhez és az enyhítésüket célzó intézkedésekhez, ezzel is növelve a társadalom rezilienciáját és a válságokból való kilábalásra szolgáló képességét; HANGSÚLYOZZA, hogy az induló innovatív vállalkozások, a kkv-k és a közepes piaci tőkeértékű vállalatok magas innovációs kapacitással rendelkeznek; továbbá RÁMUTAT arra, hogy az említett vállalkozásokat és vállalatokat, többek között határokon átnyúló együttműködés révén jobban be kell vonni az európai űripar ökoszisztémájába mind az upstream, mind pedig a downstream szegmensekben, hogy reagálni lehessen az űrágazat előtt álló globális kihívásokra;
4. TISZTÁBAN VAN AZZAL, hogy az űrágazat a neki köszönhetően rendelkezésre álló adatok, szolgáltatások és alkalmazások révén számos különböző területen, így például a mobilitás, a konnektivitás, a mezőgazdaság, az energetika, a pénzügyek, illetve az egészségügy terén megkönnyíti 21. századi életünket; valamint HANGSÚLYOZZA, hogy az űrágazat az Unió leggyorsabban növekvő ágazatainak egyike; ugyanakkor MEGJEGYZI, hogy az űrágazat kínálta alkalmazási lehetőségek és előnyök megoszlását javítani lehetne, hogy azokól minden uniós polgár, intézmény és adott esetben vállalkozás részesülhessen;
5. TISZTÁBAN VAN AZZAL, hogy az űrtechnológiai fejlesztések, valamint az űradatok, -szolgáltatások és -alkalmazások innovatív felhasználása a biztonság és a védelem szempontjából is előnyös, továbbá a nyitott gazdaság megőrzése mellett hozzájárulnak az Unió stratégiai autonómiájához;

II. A New Space-re vonatkozó európai megközelítés: középpontban a diverzifikált európai űripari ökoszisztéma

6. ELISMERI, hogy az európai űripari ökoszisztéma rendkívül diverzifikált, és a különböző tagállamok eltérő űripari kapacitással rendelkeznek; TISZTÁBAN VAN AZZAL, hogy a New Space révén az űrágazatban végbement változásoknak köszönhetően a még csak kialakulóban lévő űripari kapacitásokkal rendelkező tagállamok is képesek lehetnek hozzájárulni űripari technológiák és alkalmazások fejlesztéséhez; HANGSÚLYOZZA: annak érdekében, hogy az űrágazatban megvalósított uniós beruházások a lehető legtöbb előnnyel járjanak, valamennyi érdekelt félnek képesnek kell lennie arra, hogy kiaknázza a rendelkezésre álló lehetőségeket, részt vegyen az űrágazat és az ágazatközi piacok fejlesztésében;
7. KIEMELI, hogy az űrágazat nagy vonzerővel bír a különböző érdekelt felek, a nagy rendszerintegrátorok, az induló innovatív vállalkozások, a kkv-k és a közepes piaci tőkeértékű vállalatok számára csakúgy, mint a tudományos élet és a kutatóintézetek számára, mivel az űrtechnológiák a fejlesztés és az innováció hajtóerejeként működnek; MEGÁLLAPÍTJA, hogy az űrágazat történelmi fejlődése, amely vezető szerephez juttatta Európát a világűrben, azt eredményezte, hogy a tevékenységek az Unió bizonyos területeire összpontosultak; TUDATÁBAN VAN ANNAK, hogy az Uniónak érdekében áll, hogy szakértelmükre építve előmozdítsa a különböző érdekelt felek méltányosabb részvételét az űrprojektekben valamennyi tagállamban, ami kiegyensúlyozott növekedést biztosít majd és gondoskodni fog az űripari ökoszisztéma versenyképességéről; továbbá ELISMERI a tagállamok és az Európai Űrügynökség (ESA) e tekintetben tett erőfeszítéseit;
8. HANGSÚLYOZZA, hogy az űrágazat fontos szerepet tölt be abban, hogy a nyitott gazdaság megőrzése mellett biztosítani lehessen az Unió stratégiai autonómiáját; valamint ÚGY VÉLI, hogy az Uniónak a tagállamaival és az ESA-val szoros együttműködésben – különösen az európai felbocsátási szolgáltatásoknak az uniós űrprogram érdekében történő igénybevétele révén – továbbra is támogatnia kell az EU azon képességét, hogy autonóm, biztonságos és költséghatékony módon tudjon hozzáférti a világűrhez, hozzájárulva ezáltal ahhoz, hogy az értéklánc elsődlegesen az Unióban maradjon;

9. HANGSÚLYOZZA, hogy fontos ösztönözni az EU-ban működő induló innovatív vállalkozások, kkv-k és közepes piaci tőkeértékű vállalatok, továbbá kutatóhelyek részvételét az új tevékenységek kifejlesztésében;
10. ÜDVÖZLI a „Cassini” űrvállalkozási kezdeményezést, valamint az InvestEU keretében elindított „Cassini” finanszírozási eszközt (CASSINI Seed and Growth Funding Facility), amely arra hivatott, hogy elősegítse a kockázati tőkéhez való hozzáférést, támogassa az a vállalkozások fejlesztését és felgyorsítsa növekedésüket; RÁMUTAT azon erőfeszítésekre fontosságára, amelyeket a Bizottság és az EUSPA tesz a „Cassini” keretében annak érdekében, hogy minden tagállamban növekedjen az űrágazatban az olyan sikeres induló innovatív és növekvő innovatív vállalkozások száma, amelyek piacon hasznosítják az űrtechnológiákat és -szolgáltatásokat, így ezzel hozzájárulnak a vállalkozói kedvet előmozdító európai New Space ökoszisztémájának a kialakulásához; emellett HANGSÚLYOZZA, hogy koordinált megközelítést kell alkalmazni az ESA-nak az ugyanezen célt szolgáló, folyamatban lévő tevékenységeivel kapcsolatban;
11. KIEMELI, hogy a tagállamokban fontos jó ipari ökoszisztémákat kialakítani és a készségeket fejleszteni, emellett pedig kiváló kutatási tevékenységet folytatni, mindezt pedig a különböző uniós fejlesztésfinanszírozási rendszerek – így például az Európai Szociális Alap, a Next Generation EU, valamint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz – maximális kiaknázása révén;

III. Úton a zöld és fenntartható Unió, valamint a kiberbiztonságot is magában foglaló digitális átállás felé

12. ELISMERI, hogy az űrágazatnak nagy szerepe van a tekintetben is, hogy képet ad az éghajlatváltozás mértékéről és rávilágít arra, hogy sürgősen enyhítenünk kell annak negatív hatásait; emellett HANGSÚLYOZZA, hogy folyamatosan figyelemmel kell kísérni az éghajlat és a biológiai sokféleség állapotát, valamint alkalmazni kell az összes rendelkezésre álló űrtechnológiát és downstream szolgáltatást annak érdekében, hogy meg lehessen valósítani az uniós gazdaság zöld átállását; továbbá NYOMATÉKOSÍTJA, hogy a végfelhasználókkal, az érdekelt felekkel és az űriparral szoros együttműködésben űralkalmazásokat, -szolgáltatásokat és -adatokat kell létrehozni és használni minden tagállamban;

13. RÁMUTAT arra, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz, a Kohéziós Alappal és a Regionális Fejlesztési Alappal, valamint a Szociális Alappal együtt felhasználható az űrágazat fejlesztésének támogatására a tagállamokban, mivel az űrinfrastruktúrák, -adatok, -szolgáltatások és -alkalmazások hozzájárulnak a három fő – azaz az éghajlat-politika, az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság és az intelligens mobilitás tekintetében meghatározott – támogathatósági feltétel teljesítéséhez;
14. HANGSÚLYOZZA, hogy a kialakulóban lévő forradalmi technológiák – így például a mesterséges intelligencia, a kvantumtechnológiák, a robotika és a blokklánc – különböző területein már rendelkezésre álló és újonnan szerzett szakismereteket be kell építeni az űrértéklánc egészébe azért, hogy a lehető legtöbb értéket teremtsük a társadalom és a vállalkozások számára;
15. FELKÉRI a Bizottságot, hogy vizsgálja meg, milyen lehetőségek kínálóznak arra, hogy az állami műholdas kommunikáció (GOVSATCOM) komponensén belüli meglévő és jövőbeli kapacitásokra építve továbbfejlesszük az Unió világűrbe telepített biztonságos globális kommunikációs rendszerét, teljes mértékben tiszteletben tartva az uniós űrprogram költségvetését és az uniós űrprogram meglévő elemeinek végrehajtását;
16. HANGSÚLYOZZA, hogy fontos sikerre vinni a Kopernikusz végrehajtását, és kellő időben megvalósítani a Galileo a teljes üzemszerű működését;
17. MEGJEGYZI, hogy az űrágazatban – többek között a New Space tekintetében – bekövetkező fejlemények jelentős mértékben elősegíthetik az Unión belüli kiberbiztonsághoz szükséges legkorszerűbb technológia kifejlesztését, és hogy az uniós űrprogram komponenseinek és más uniós kezdeményezéseknek, így például az európai kvantumkommunikációs infrastruktúrának (EuroQCI) a szinergián alapuló használata előnyös lehet a tagállamok kritikus infrastruktúrájának szempontjából; ezenfelül MEGÁLLAPÍTJA, hogy a világűr-megfigyelési komponens, ideértve az űrmegfigyelésre és a Föld körüli pályán haladó objektumok nyomon követésére szolgáló rendszert is, fontos szerepet játszik a meglévő űrinfrastruktúra védelmében;

18. HANGSÚLYOZZA, hogy gondoskodni kell úgy a világűr fenntartható használatáról – figyelemmel az űrutazó nemzetek és az űrágazat új szereplői számának növekedésére –, mint a világűr hosszú távú fenntartható használatáról szóló, az ENSZ Világűrbizottsága (UNCOPUOS) által kidolgozott iránymutatások végrehajtásáról; HANGSÚLYOZZA, hogy folytatni kell az űrforgalom-irányítással kapcsolatos megbeszéléseket, valamint politikai, jogi és technikai szinten intézkedéseket kell tenni annak kialakítására; mindemellett NYUGTÁZZA egyrészt azt a szerepet, amelyet a Horizont Európa tölt be az űrforgalom-irányításhoz kapcsolódó célzott kutatás és innováció szorgalmazásában, másrészt pedig azt, hogy a az új piacok komoly lehetőségeket rejtenek a világűr fenntartható használatának biztosítását célzó innovációk tekintetében;

IV. Elsődleges fontosságú intézkedések

19. FELKÉRI a Bizottságot, az EUSPA-t és a tagállamokat, hogy törekedjenek az űrágazat és a nem űrágazatok közötti kapcsolatok megerősítésére annak érdekében, hogy az űrtechnológiák, -szolgáltatások és -adatok kiemelt szerephez jussanak a különböző szakpolitikai igények kielégítésében, ezenfelül pedig teremtsenek lehetőségeket az űripari ökoszisztémák közös fejlesztésére minden olyan tagállamban, amelyet érdekel egy ilyen fejlesztés;
20. ISMÉTELTEN HANGSÚLYOZZA, hogy támogatni kell a New Space-t és annak az Unió űripari ökoszisztémájában betöltött szerepét, mégpedig a „New Space a polgárok szolgálatában” című tanácsi következtetésekben meghatározott, a New Space-re vonatkozó megközelítést és elsődleges fontosságú intézkedéseket követve;
21. FELKÉRI a Bizottságot, és az EUSPA-t, hogy támogassák azokat a pragmatikus megoldásokat, amelyek a világűrrel kapcsolatos meglévő szakpolitikák és programok – például a CASSINI vagy a Horizont Európa – alkalmazása révén előmozdítják a tagállamokban az űripari ökoszisztémák fejlesztését, továbbá fokozzák a szinergiákat például az Európai Védelmi Alappal, a Digitális Európa programmal és az Európai Innovációs Tanáccsal;

22. FELKÉRI a Bizottságot, és az EUSPA-t, hogy különböző tevékenységek keretében és az uniós űrprogram előmozdítása révén folytassanak intenzívebb együttműködést a tagállamokkal; MEGÁLLAPÍTJA, hogy tagállamokban még jobban fel kell hívni a figyelmet az űralapú projektek finanszírozása tekintetében rendelkezésre álló valamennyi meglévő uniós finanszírozási eszközre, például a Horizont Európa programra, a Regionális Fejlesztési Alapra és a Kohéziós Alapra, az InvestEU-ra, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközre, a kockázatfinanszírozáshoz való hozzáférésre, valamint az Európai Beruházási Bank által finanszírozott innovációs partnerségekre; MEGÁLLAPÍTJA továbbá, hogy a tagállamoknak nyújtott támogatás hasznos az űrtechnológiák, -adatok és -szolgáltatások nemzeti iparpolitikákba, nemzeti operatív programokba és nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe való beépítéséhez is;
23. FELKÉRI a Bizottságot, hogy az uniós űrszolgáltatások térnyerésének biztosítása érdekében foglalkozzon a releváns szabályozási és szabványosítási kérdésekkel, tegyen megfelelő lépéseket, és lehetőség szerint támogassa a tagállamok azon erőfeszítéseit, amelyek arra irányulnak, hogy kedvező jogi keretet teremtsenek az európai űradatok és -szolgáltatások piaci hasznosításának; FELKÉRI továbbá az EUSPA-t, hogy hatáskörén belül támogassa a Bizottságot a szabványosítási és tanúsítási tevékenységekben.
-